

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ในยุคปัจจุบัน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ โดยมีจำนวนถึงร้อยละ 99 ของธุรกิจทั้งหมด SMEs จึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นฐานรากการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลไกหลักในการฟื้นฟูและเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจน ข้อมูลที่ยืนยันถึงบทบาททางเศรษฐกิจไทยที่สำคัญดังกล่าว ได้แก่ การก่อให้เกิดการจ้างงานคิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 77 ของการจ้างงานรวมในประเทศ เป็นต้น

ภาครัฐและเอกชนหลายแห่งได้มีการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ SMEs เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการให้พัฒนาศักยภาพ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างเต็มกำลัง ตัวอย่างการส่งเสริมจากหน่วยงานของภาครัฐ คือ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี และหน่วยงานกระทรวงพาณิชย์ในภูมิภาคในฐานะหน่วยงานผู้นำในการดูแล ขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าของจังหวัด ได้ร่วมมือกับภาคเอกชนในจังหวัดในการกำหนดยุทธศาสตร์การค้าของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งเน้นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดและของไทยให้ขยายตัวอย่างยั่งยืน และน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ โดยมีกลยุทธ์ที่ต้องการ “มุ่งยกระดับการค้า เชื่อมโยงสู่วงกลมเศรษฐกิจ” นำมาสู่การกำหนดเป็นพันธกิจหลายประการ โดยหนึ่งในพันธกิจนั้นคือ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการ OTOP เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการขนาดย่อม เพื่อเสริมสร้างให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของจังหวัดให้เกิดความเข้มแข็งและสามารถเข้าถึงแหล่งทุน มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการค้าทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ตัวอย่างการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคเอกชน เช่น ธนาคารกสิกรไทย ได้สนับสนุนให้ธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs เติบโตอย่างยั่งยืน (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2552) โดยธนาคารฯ ได้ร่วมมือกับสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ สถาบันภาษี เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับผู้ประกอบการ อาทิ ความรู้และการเป็นที่ปรึกษา เนื่องจากธนาคารอยู่ในฐานะผู้ช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ ซึ่งผลจากการสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ข่าวสารใหม่ ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์ และการมีที่ปรึกษาทางธุรกิจ จะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้ประกอบการสามารถทำธุรกิจได้อย่างยั่งยืนในยุคปัจจุบัน

ในจังหวัดอุบลราชธานีมีการดำเนินธุรกิจ SMEs เพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดย SMEs เหล่านี้มีสถานะเป็นนิติบุคคลและต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนดไว้ รวมไปถึงการจัดทำงบการเงิน ซึ่งเป็นรายงานทางบัญชีที่แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการ การเปลี่ยนแปลงของเงินสดและส่วนของผู้ถือหุ้นในรอบปีบัญชีที่ผ่านมาด้วย ทั้งนี้งบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้น นอกจากเพื่อประโยชน์ในการเสนอรายงานทางการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้องตามประมวลรัษฎากรแล้ว ผู้บริหารของกิจการยังสามารถใช้ข้อมูลในงบการเงิน เพื่อวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงาน รวมทั้งปรับปรุงผลการดำเนินงานของกิจการของตนให้ดีขึ้น อีกทั้งหากผู้ประกอบการต้องการจะหาแหล่งเงินกู้จากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการ

แล้วด้วย ธนาคารหรือสถาบันการเงินเหล่านั้นก็จะใช้งบการเงินในการวิเคราะห์ความเสี่ยง และความสามารถในการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยก่อนการตัดสินใจปล่อยสินเชื่อเช่นเดียวกัน

แต่ในทางปฏิบัติแล้ว เราไม่อาจทราบได้ว่าผู้ประกอบการ SMEs โดยส่วนใหญ่แล้วให้ความสำคัญกับงบการเงินต่อการตัดสินใจในเชิงธุรกิจมากน้อยเพียงใด หรือผู้ประกอบการสามารถอ่านรายงานทางการเงินได้เข้าใจมากน้อยเพียงใด สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการขาดความรู้เกี่ยวกับงบการเงิน หรือการมองไม่เห็นประโยชน์ของการใช้งบการเงินในการทำธุรกิจ รวมถึงการขาดการวางแผนเกี่ยวกับธุรกิจของตนในอนาคตด้วยก็เป็นไปได้

การวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาการใช้ประโยชน์จากงบการเงินในการบริหารธุรกิจและปัญหาหรือข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในการบริหารธุรกิจ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดการส่งเสริมการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการในการนำข้อมูลจากงบการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ธุรกิจอย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในการบริหารธุรกิจ
2. เพื่อศึกษาปัญหาหรือข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในการบริหารธุรกิจ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทราบถึงการใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในการบริหารธุรกิจ
2. ทราบถึงปัญหาและข้อจำกัดผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมไม่ใช้งบการเงินเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ประกอบการ
3. เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยที่สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปสอนในวิชาหลักการบัญชีและการบัญชีการเงิน

1.4 สมมติฐานงานวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ทั้งหมด 5 ประเด็นดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อ 1 ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2 ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 3 ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจที่แตกต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 4 ประเภทของการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 5 ขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกัน มีระดับของการใช้ประโยชน์จากงบการเงิน
เพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

1.5 องค์ประกอบของรายงาน

รายงานฉบับนี้ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ 5 บท ได้แก่

บทที่ 1 กล่าวถึงความสำคัญและความเป็นมาของการทำโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ของ
โครงการวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและความสำคัญของงบการเงินต่อการ
ประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

บทที่ 3 กล่าวถึงวิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล และ

บทที่ 5 จะเป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย